



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **A. I.**, zast. Mgr. Nadě Smetanovou, advokátkou se sídlem 28. října 1001/3, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2018, č. j. OAM-665/ZA-ZA11-ZA19-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 3. 2019, č. j. 4 Az 75/2018 - 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Nadě Smetanové, advokátce se sídlem 28. října 1001/3, Praha 1, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **3 400 Kč**, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze a rozhodnutí žalovaného specifikovaného tamtéž. Žalovaný jím rozhodl, že stěžovatelova žádost o mezinárodní ochranu je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o ní zastavil podle § 25 písm. i) téhož zákona. Podle rozhodnutí žalovaného je na základě čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) ze dne 26. 6. 2013, č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí

země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále „nařízení Dublin III“), příslušným státem k posouzení podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany Francouzská republika. Stěžovatel totiž přicestoval společně s manželkou 19. 9. 2017 z Taškentu do Paříže na základě schengenského víza Francouzské republiky. Odtud pokračovali 28. nebo 29. 9. 2017 do ČR, kde si prvně stěžovatel zažádal o vízum za účelem strpění, následně podal dne 1. 2. 2018 žádost o mezinárodní ochranu.

[2] Městský soud v rozsudku uvedl, že se meritorně žádostí o mezinárodní ochranu stěžovatele nezabýval, zkoumal pouze, který stát je příslušný k jejímu projednání. V souladu se závěry žalovaného shledal, že příslušným státem je Francie. V postupu žalovaného ani jeho rozhodnutí neshledal žádná pochybení. Žalovaný správně neshledal ani podmínky pro aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III. Rovněž řádně zkoumal, zda ve francouzském azylovém řízení nedochází k systémovým nedostatkům.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Stěžovatel podává kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Nepřezkoumatelnost spatřuje v absenci vypořádání se se žádostí stěžovatele o ustanovení právního zástupce, kterou městský soud nikterak nereflektoval a již se nezabýval. Toto pochybení mělo za následek znemožnění stěžovateli řádně hájit svá práva v řízení před městským soudem.

[5] V kasační stížnosti dále namítá, že žalovaný dostatečně při svém rozhodování nezhodnotil okolnosti týkající se jeho těhotné manželky, jakož i skutečnosti, že se stěžovatel do Francie nemůže vrátit pro zásadní jazykovou bariéru, pro nedostatek bezpečí a strach o svůj život nabytý na základě prvních zkušeností v této zemi.

[6] Ve stěžejní námitce uvádí, že v daném případě bylo na místě prolomení zásady zakotvené v § 75 odst. 1 s. ř. s. a posouzení žaloby ex tunc s ohledem na skutečnost, že aplikované nařízení Dublin III se dotýká základních práv stěžovatele i jeho manželky. Prolomení odůvodňuje v první řadě závažnou zdravotní situací manželky, která je na stěžovateli plně závislá, a dále jej odvozuje od situace, že dne 6. 12. 2018 vypršela lhůta pro možnost provést přemístění cizince, čímž ex lege přechází povinnost posoudit žádost o mezinárodní ochranu na žádající členský stát, zde Českou republiku. Tuto skutečnost dovozuje z toho, že předmětného dne vypršela 6ti měsíční lhůta k provedení přemístění, jejíž počátek se váže ke dni, který lze považovat za den schválení žádosti o převzetí ze strany Francie (čl. 29 nařízení Dublin III). V daném případě k tomuto schválení došlo konkludentně na základě nečinnosti Francie, která na žádost ve lhůtě dvou měsíců nereagovala (čl. 5 odst. 2 nařízení Komise (ES) č. 1560/2003). Na podporu svých závěrů odkazuje stěžovatel na judikaturu Soudního dvora Evropské unie (dále „SDEU“), konkrétně rozsudek ze dne 25. 10. 2017, *Shiri*, C-201/16.

pokračování

[7] Ke zdravotnímu stavu své manželky uvádí, že tento je překážkou pro její přemístění, přičemž postup ve věci stěžovatele je nutno odvozovat od situace jeho manželky. Stěžovatel odkazuje na obsah kasační stížnosti manželky ve věci vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 8 Azs 126/2019. Stěžovatel má za to, že zdravotní situace manželky je v souladu s judikaturou SDEU důvodem pro aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III, umožňující České republice posoudit žádost o mezinárodní ochranu i v rozporu s pravidly citovaného nařízení (rozsudek SDEU ze dne 16. 2. 2017, C. K a spol. proti Slovinsku, C-578/16-PPU). V souvislosti s tím navrhuje, aby Nejvyšší správní soud provedl dokazování aktuální lékařskou zprávou o zdravotním stavu manželky. Má za to, že důvody nepřipustnosti předání do Francie je nutno posoudit ex nunc (k danému odkazuje na rozsudek SDEU ze dne 4. 10. 2018, Bahtiyar Fathi proti Predsedatelovi na Daržavna agencija za bežancite, C-56/17).

[8] Přijatelnost své kasační stížnosti shledává v důvodech podstatně přesahujících výhradně jeho zájmy, neboť rozhodnutí o jeho kasační stížnosti se dotkne rovněž zájmů manželky, která je na něm zcela závislá, a to tím spíše bylo-li by v jeho případě rozhodnuto odlišně. V této souvislosti rovněž upozorňuje na unikátní kontext předkládaných právních aspektů kasační stížnosti dosud Nejvyšším správním soudem neřešených. Stěžovatel navrhuje zrušení nejen rozsudku městského soudu, ale i rozhodnutí žalovaného.

[9] Společně s podáním kasační stížnosti stěžovatel podal návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, kterému zdejší soud usnesením ze dne 23. 5. 2019, č. j. 9 Azs 139/2019 - 32, vyhověl.

[10] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že námitku o nevypořádání návrhu na ustanovení právního zástupce považuje za nedůvodnou, neboť městský soud se řádně s návrhem vypořádal a své rozhodnutí odůvodnil v usnesení ze dne 16. 1. 2019, č. j. 4 Az 75/2018 - 26, kterým návrh stěžovatele zamítl. K ostatním kasačním námitkám konstatuje, že přezkum rozhodnutí žalovaného správním soudem je ovládán dispoziční zásadou, kdy námitky týkající se nesprávně posouzeného skutkového stavu věci, konkrétně okolností vylučujících jeho návrat do Francie, nebyly v rámci žaloby namítány, a proto nebyl městský soud povinen se jimi zabývat. Žalovaný si je vědom závažnosti osobní situace stěžovatele a jeho manželky, nic však nemůže změnit na tom, že jeho rozhodnutí splňuje všechna kritéria zákonnosti.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je zastoupen advokátkou (§ 102 a násl. s. ř. s.).

[12] Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je věcí mezinárodní ochrany, v souladu s § 104a s. ř. s. se dále zabýval ve smyslu usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje

zájmy stěžovatele a je možné ji věcně projednat. S ohledem na argumentaci stěžovatele a uplatněné kasační námitky přijatelnost kasační stížnosti shledal.

[13] Nejvyšší správní soud proto přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu uplatněných kasačních důvodů (§ 109 odst. 4 s. ř. s.) a zkoumal přitom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[14] Nejdříve se Nejvyšší správní soud zabýval namítaným nevypořádáním návrhu stěžovatele na ustanovení zástupce. V případě, že by městský soud zcela opomněl reagovat na stěžovatelův návrh na ustanovení zástupce, nepochybně by se jednalo o vadu mající za následek nezákonnost napadeného rozsudku. K tomu nicméně v nyní projednávané věci nedošlo. Ze spisu městského soudu je zřejmé, že soud se stěžovatelovým návrhem zabýval a usnesením ze dne 16. 1. 2019, č. j. 4 Az 75/2018 - 26, návrh na ustanovení zástupce zamítl. Usnesení bylo stěžovateli doručeno 21. 1. 2019 a i přes poučení o možnosti podání kasační stížnosti se proti němu nebránil. Nejvyšší správní soud námitku nevypořádání se s návrhem na ustanovení zástupce shledal nedůvodnou.

[15] Stěžovatel dále namítá, že žalovaný ve správním řízení nedostatečně zjistil skutkový stav věci. Pro tuto vadu měl napadené rozhodnutí zrušit již městský soud, ale neučinil tak. Nejvyšší správní soud k tomu předně připomíná (učinil tak ostatně již městský soud), že žalovaný v napadeném rozhodnutí neposuzoval věcně samotnou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ale toliko procesní otázku příslušnosti členských států EU k jejímu projednání v rámci tzv. dublinského systému. Za tohoto stavu nebyl žalovaný povinen se zabývat skutkovým stavem věci nad rámec posouzení otázky, zda v příslušné zemi nedochází k systémovým nedostatkům azylového řízení. Této povinnosti dostal a svůj závěr řádně odůvodnil (str. 5 rozhodnutí).

[16] Žalovaný se řádně zabýval tím, který členský stát je k projednání žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný. Dovodil, že Francie konkludentně příslušnost převzala ke dni 6. 6. 2018, a to marným uplynutím lhůty k tomu stanovené. Nakonec se zabýval i otázkou, zda v případě stěžovatele neexistují důvody pro dobrovolné převzetí příslušnosti pro projednání jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze strany ČR ve smyslu čl. 17 nařízení Dublin III, kterými jsou především humanitární důvody či socio-ekonomické a kulturní vazby. Neshledal však, že by v případě stěžovatele byly splněny jakékoli předpoklady pro jeho aplikaci. Nejvyšší správní soud se tedy nemohl ztotožnit s námitkou, že žalovaný při rozhodování o zastavení azylového řízení a určení příslušnosti členského státu k jeho vedení dostatečně nevyhodnotil veškeré individualizované skutečnosti. Městský soud pak v napadeném rozsudku vysvětlil, proč nepovažuje rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelné či nedostatečně odůvodněné, a Nejvyšší správní soud se s jeho posouzením ztotožňuje. Stejně tak je na místě souhlasit se závěry městského soudu, který neshledal procesní vady, pro něž by mělo být rozhodnutí žalovaného zrušeno.

[17] Jde-li o námitku uplynutí šestiměsíční lhůty pro přemístění stěžovatele ve smyslu čl. 29 odst. 3 nařízení Dublin III, k té je třeba především uvést, že k uplynutí této lhůty mělo

pokračování

dojít podle tvrzení stěžovatele až po vydání napadeného rozhodnutí, zároveň ovšem před podáním žaloby k městskému soudu (lhůta měla podle stěžovatele uplynout 6. 12. 2018, žalobu odeslal k městskému soudu až 11. 12. 2018). Přesto stěžovatel tuto námitku v žalobě ani v průběhu řízení před městským soudem neuvedl a uplatnil ji až v řízení o kasační stížnosti. Z uvedených důvodů je proto taková námitka nepřipustná (§ 104 odst. 4 *in fine*).

[18] Poukazuje-li stěžovatel na aktuální osobní situaci související s problematickým zdravotním stavem manželky, je třeba poznamenat, že ta se změnila až v důsledku okolností, k nimž došlo po vydání napadeného rozsudku městského soudu. Tyto okolnosti bylo možné hodnotit pouze ve vztahu k žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti, nikoli však ve vztahu k přezkumu rozsudku městského soudu, neboť se jedná o řízení kasační (srov. § 109 odst. 5 s. ř. s.). Nelze se tedy ani zabývat aktuálními zdravotními zprávami o stavu stěžovatelovy manželky, které ke kasační stížnosti připojil. Nejvyšší správní soud nicméně i vzhledem k tvrzené situaci stěžovatele považuje za nutné k výše uvedenému dodat, že i přes zamítnutí kasační stížnosti, kdy rozsudek městského soudu byl vydán zcela v souladu se zákonem, bude na místě, aby se žalovaný před případnou realizací přemístění stěžovatele do Francie zabýval předně otázkou možného uplynutí šestiměsíční lhůty dle čl. 29 odst. 3 nařízení Dublin III, a to i s přihlédnutím k judikatuře Soudního dvora EU (srov. např. výše uvedený rozsudek ve věci Shiri, C-201/16). Dospěje-li v tomto směru k závěru, že přemístění stěžovatele není pro uplynutí stanovené šestiměsíční lhůty možné, má z důvodu založení příslušnosti ČR žalovaný povinnost přijmout z moci úřední nezbytná opatření, aby jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany byla neprodleně vyřízena (viz bod 43 zmiňovaného rozsudku). Dospěje-li naopak k závěru, že lhůta doposud neuplynula, a přemístění stěžovatele je tedy možné, bude jeho úkolem náležitě posoudit, je-li přemístění proveditelné s ohledem na vývoj zdravotního stavu jeho manželky a jeho dopad na to, která země je příslušná k posouzení její žádosti o mezinárodní ochranu. Je totiž žádoucí, aby se výsledek předmětného řízení stěžovatele odvíjel od výsledku řízení jeho manželky v téže věci (posouzené v rozsudku zdejšího soudu ze dne 9. 10. 2019, č. j. 8 Azs 126/2019 – 87). Je tomu tak proto, že se jedná o manžele, jejichž rozdělení není za daného zdravotního stavu manželky žádoucí, neboť stěžovatel je jedinou blízkou osobou v ČR, která jí může poskytnout podporu a péči.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené neshledal žádnou z uplatněných kasačních námitek důvodnou, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[20] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst., 1 větu první, ve spojení s § 120, s. ř. s. Účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Stěžovatel tedy v dané věci nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti v tomto řízení nevznikly, takže mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů nepřiznal.

[21] Odměna Mgr. Nadi Smetanové, advokátky se sídlem 28. října 1001/3, Praha 1, kterou Nejvyšší správní soud stěžovateli ustanovil usnesením ze dne 23. 5. 2019, č. j. 9 Azs 139/2019 - 32, byla přiznána za jeden úkon právní služby spočívající v podání doplnění kasační stížnosti dle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Zástupkyni stěžovatele tak náleží odměna ve výši 3 100 Kč [§ 7 bod 5. ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Vedle toho jí náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem tedy odměna a náhrada hotových výdajů činí 3 400 Kč a zástupkyni stěžovatele bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. října 2019

JUDr. Radan Malík
předseda senátu